

L'ESSOR

FASO KUMAKAN

SIBI IDON, MÈ KALO TILE 4, SAN 1985

Peresidan Arisitide PEREYIRA ka tile fila taama Mali kònò

K'a daminè Alami-
sa, san 1985 Awirili
kalo tile 2 don, Ka-
pu Wèri jamana fan-
gaso kuntigi, perez-
sidan Arisitides
PEREYIRA ye tile fi-
la teriya taama kè
Mali kònò.

A jirala k'a sinyè
fólò de ye nin ye,
Peresidan PEREYIRA,
n'ale de ye Kapu Wè-
ri fasokunmabò Pari-
ti "PAIGC" nyèmógó
ye, o ka se Mali kò-
nò, nin nyógón taama
la, min bè kelenya,
teriya, nyógórfaamu-
ya ani jèkawale ba-
sigi, k'u sinsi, ja-
manaw ni nyógón cè,
sira bèe kan, Afiri-
ki kònò, i n'a fò
"OUA" jamana kunti-
giw ka kumbènw y'a
kanu cogo min na.

A kumbèna, k'a
bisimila, Peresidan
Musa TARAWELE fè,
"UDPM" sekeretèri
zenerali ni Mali ja-
mana fangaso kuntigi
ani jamana nyèmógó
tów bèe lajèlen ni
lasigiden minnu ya-
maruyalen bè Mali
kònò.

Tile fila taama in
kònò, wale fèr o fèn
kèra ani kuma fèn o
fèn fóra, olu bèe
kelen kelen bilara
jèkawale de hukumu
kònò, jamana fila
ani Afiriki ka sòró-
kow, nafakow, yiriwa-
likow ni nyètaakow
nógoyali sira kan.

Mali lafiyalikow
nógoyali ciyakèda dó
lajèlen kófè, n'o ye
SLENGE barasi ye,
min bè sènèkèjiko ni

PERESIDAN A. PEREYIRA NI PERESIDAN MUSA TARAWELE

kuranko hami ban pe-
wu, jamana kònò, Pe-
residan fila n'u nò-
kanmógów bènna teriya
walew kan, minnu
basigili bènna kè sa-
babu ye, ka nyógón-
faamuya lawèrè Kapu
Wèri ni Mali cè.

O siratigè la, da
sera gèlèya waati in
kow latèncogo na,
k'a jira, ko jamana
kelen si tè se, k'a
yèrè bó nógó la,

sanko ja n'a masi-
baw, n'olu ye sanji-
dèsè ni balodèsè ye,
minnu kelen bèe ka
sahelikungo jamanaw
tòoró.

O cogo kelen na,
Afiriki kelenyakow
nyèfóra, ka sòrókow,
nafakow, yiriwalikow
ani hadamadenyakow
bila politikikow n'u
nyógónnaw nyè, bawo,
gèlèya barika sera

jèkawale de hakè la
sisan, min n'a kèlè-
cogo ni foyi man
kan, ka doroko nyó-
gón na.

Min ye hèreko ni
lafiyako ye, olu ba-
sigili jòyóro jirala
hadamadenya kèli la,
teriya ni kanubaya
kònò, k'a d'a kan,
foyi tè se, ka kè,
k'a nyè, kèlè ni ma-
siba kónógan n'u ha-
mi kònò.

Mali ni "PNUD" ka jèkawale

Araba, san 1985,
Awirili kalo tile
17 don, bolonó bila-
la bènkansèbèn dó
la, kókan jèkawale-
kow nyènabóyóro la,
Mali ni "PNUD" cè,
n'o ye jamana yèrè-
hórónyalenw ka demè-
jèkulu ye, yiriwali-
kow sira kan.

Dèmèsèbèn in nyè-
sinnen bè sènèkow de
ma, min nafolo kasa-
bi ye "CFA" miliyón
180 ye, n'olu ka
kan, latèmè, dinónó
sòródaw ma, Bamakó,
Kayi, Kulukóro, Si-
kaso ani Segu.

A jirala ko nafolo
in ka kan, ka don,

dinónó ni didenw
lajèrèli n'u labugu-
gunni walew dafè,
mara kofólen ninnu
ani jamana yóro wè-
rèw kònò, didenw bè
se, ka lasóro, nógó-
yala, cogo min na.

Bolonó bilala bèn-
kansèbèn in na, Mali
tógó la, Maki KURE-
YISI TALI fè, n'o ye
kókan jèkawalekow
nyènabóbaga ye, ani
Sharili LARISIMON,
n'o ye "PNUD" lasi-
giden ye, Mali kònò,
ani MUKENDI, n'o ye
"FAO" ka mógó basi-
gilen ye, Mali kònò,
min bèna demè in kow
b'u sira fè, jamana
kònò.

Peresidan Musa TARAWELE ka Mè tile fólò jèmukan

Dinyè baarakèlaw
ka donba sugandilen,
Mè kalo tile fólò
gintanw hukumu kònò,
Mali forobatónba
"UDPM" ani Mali ja-
mana fangaso kunti-
gi, zenerali Musa
TARAWELE ye jèmukan
lase Mali baarakèlaw
n'u ka jamakulutón
"UNTM" n'a nyèmógów
ma, ka donba in jò-
yóro girinya jira
cogo bèe la.

O siratigè la, Pe-
residan Musa TARAWE-
LE ko baarakèla yèrè
de y'a ka dinyèlati-
gè ladilanbaga ye,
k'o de kòsón, baara-
kèlaw, minnu ye sòró
jiidibagaw ye, olu
ka kan, k'u cèsiri,
nyètaawalew fè, ka
tinyèli ni yèrèlabi-
la dabila.

A y'o nyètaawalew
dantigè, k'olu nafa
fò, sanko gèlèya
waati in na, min ju-
guyalen bèe ja n'a
masibaw fè, i ko ba-
lodèsè, jidèsè ani
hadamadenw ni baganw
ni kungow nagasili
cogojugu.

Peresidan Musa TA-
RAWELE kèlen kò, ka
baarakèlaw jòyóro
jira Pariti "UDPM"
haminankow latèmèco-
go la, sòróko, nafa-
ko, iziniko, hadama-
denyako ani foroba-
fènw kólósiliko si-
raw kan, a ye Mali
baarakèlaw fo, ka
kelenya ni nyógón-
faamuya sinsini nyi-
ni, fasobaara hukumu
kònò.

A y'a jira, o si-
ratigè la, ko lahidu
minnu tara jamana

kònò, a n'a kókan,
jèkawale hukumu kò-
nò, k'olu tè se ka
tiimè ni baarakèlaw
m'u jòyóro minèn fa,
bawo, ko jamana sò-
rókow sinsinbere
y'olu de ye.

Wale minnu kèra,
k'o jòyóroko nyèfò,
n'olu ye walenyumaw
ye, wali, walejuguw,
Peresidan y'olu bèe

dantigè, k'a jira ko
baara ye timinandiya
de ye, ko baara ye
dusu ni fèerè de ye,
ko Pariti ani gòfè-
rènama bè baarakèlaw
kókóro cogo bèe la,
an ka jamana yiriwa-
liko, a ka nyètaako
n'a ka kelenya sira
kan, minnu y'an ka
don o don wale ye,
yèrèdon ani yèrèdemè
hukumu kònò.

baarakèlaw ka donba gintanw kòrò

I ko dinyè jamana hórnyalenw baarakèlaw b'u labèn cogo min na, Mali baarakèlaw fana b'u labèn, o cogo kelen na, u ka jamakulutón "UNTM" hukumu kónò, ka Mè kalo tile fólò gintanw kè, n'o ye baarakèlaw bée lajèlen tógóládon ye.

Don kelen sugandi-li, dinyè jamanaw hakè la, k'o kè baarakèlaw ka don kèrè-rènkèrènnen ye, o sababu bóra, tónyóli walew de la, minnu kera baarakèla dów la, Shikago, Amerikèn jamana kónò. O walew y'olu bila murutiliko caman sira kan, i n'a fò bólónna jamalajè walew ani gèrèwu, n'o ye baarabila ye, fo bènkan ka basigi baarakèlaw ni baarakuntigiw cè.

Kabini o waati la, i ko san 1886 tuma la, n'o y'a murutilikow daminè san ye, bènkan bè ka nyini, dinyè yórò bée lajèlen baarakuntigiw n'a baarakèlaw cè, sarakow ni baara

tónów diyabòlikow basigili kósón.

O siratigè la, bée b'a don, ko baara kèkun y'a tónó de ye, min b'a fan fila bée mógow kan, n'a tila tila cogo de bènna ni fónyógónkò caman ye, minnu nyè-nabó cogow tè kelen ye, yórò si, dinyè kónò, k'a da, sórò kécogo n'a yirivacogo kan.

Jamana minnu ani baarayórò minnu sórò kaca, ni kowèrè t'o baaraw tónów tilacogo jukórò, i n'a fò, natabaya, sonyali,

BAKARI KARANBE

siyawoloma, diinèko wali politikiko wè-rè, olu baarakèlaw man kan, ka sègèn, u man kan, ka tónyò, fo ka se dènkèrèfeli ma.

Nka, fo ka taa min kè, nin wale kofólenw tè se ka dabi-la, bawo, baarakuntigiw nataw ka hon ni baarakèlaw taw ye, sórò sababu y'olu minnu ye.

Baarakèlaw ka donba, Mè kalo tile fólò, gintanw labènkun ye baarakuntigiw ni jamana nyémógów hakili jiginni de y'u ka dinyelatigè nógó-yali walew la, u ka baara hukumu kónò.

Lahidu min tara Mali baarakèlaw fè, ka jamana ni faso baara, kelenya ani yèrèdon ni yèrèdèmè kónò, sanko gèlèya waati in na, o timèli kósón, girin suguya dów senbóra. Mè kalo tile fólò gintanw na. O de kósón, san o san, kabini Mali y'a yèrèta san 1960, la, baarakèlaw ka jamakulutón "UNTM" y'a bolo don, jamana fangaso bolo, a kow latèmèli kósón, nógóya ani nyógónfaamuya kónò.

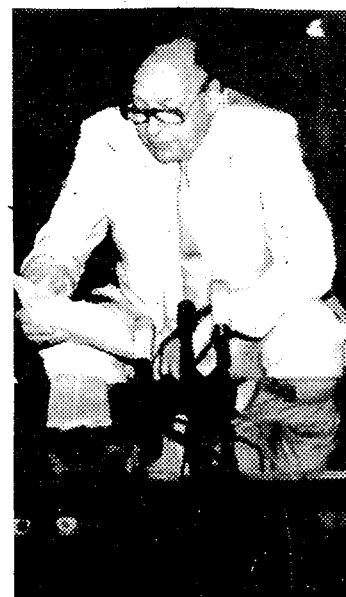
"URSS" lasigiden ni Mali kunnafonidilaw ka kunbèn

Ntènèn, san 1985 Awirili kalo tile 29 don, "URSS" lasigiden, min yamaruyalen bè Mali kónò, Ewugeni NERISESOWU, o ye kunnafonidilaw bisimila, Irisila lasigidenso la, Alimanyi fasisi binni sanyèlèma 40 nan hukumu kónò, min don ye seli ye yórò bée.

Lajè in labènkun tun ye, ka sowiyetikiw jòyórò girinya jira, dinyè bée lajèlen ka sebaaya kèlè la, Hitilèri ni Alimanyi fasisi kan, min kèlè banna Erópu kónò, san 1945 Mè kalo tile 9 don.

A dónnen don, ko mógó minnu tora kèlè in na, o ye mógó miliyón 50 ye, dinyè jamanaw bée lajèlen hakè la. Olu la, "URSS" jamana kelen

dórón ta ye mógó miliyón 20 ye. O de bè sowiyetikiw jòyórò girinya jira kèlè in na, k'u ka jamana siran kan jira kèlè nyè; k'u bila wele la, lafiya kósón, wala, hadamadenya ka kè teriya, hère ani kamubaya kónò.

Ewugeni NERISESOWU

sènekèmasin jòyórò girinya sòròko la

Kabini san 1970, sènekèmasinko jamakulu sigilen b'a ka lajèba kè, san fila o san fila, min sen fè, a mógó faamuyalenw b'u ka wale kèlenw dantigè, ka sórò, ka fèèrèw nyini, u ka baara latèmè-n'a lawèrécogo la, jamana fan bée kónò.

Bée b'a don ko lawale sènekècogo kórò ni "dabakurunin" ye, k'o tun nafa ka dógó kosèbè, bawo, denbaya musakaw tèmèlen kó, sininyèsigi wale foyi tun musaka tè sórò a la. A b'i ko dutigi bée kelen kelen n'u ka denbaya mógow tun bè sènekè, u ka san kelen dórón musakaw sòróli de kósón.

O sènekècogo kórò ye wale, min tun bè faamuya tuma dó. O waati na, sanjiko tun man gèlèn, faso jigineko tun t'ala, kuma tè kókanko wè-rèw ma, i ko sumankisè labóli, jamana tógó la, ka t'a falen magonyèfènw na, i n'a fò bagiw, kókó, sukaro, petóróli, ani fèn misèn camanw, minnu bè bó

farajè jamanaw la, ni kungo kónò mógow ani duguba kónò mógow bè girin, u kan, bawo, u tun tè dilan jamana kónò.

An bée waati min na sisan, yèlèma donna sènfènw sòrò-cogo n'u kólafilicogo la, sira bée kan. Sènekèla kura tè baara kè tugun, a yèrè n'a ka denbaya dórón ye. A bè baara k'a ka denbaya, a ka dugu, a ka kafu, a

ka lamini, a ka nara, a ka jamana n'o teri jamanaw, minnu bè Afiriki ani dinyè yórò wèrèw kónò.

Yèrèta ni jèkawale lahidu timèli kósón jamana kónò, a n'a kókan, o yèrè dórón ka kan k'a jira cikèlaw la, ko sènè tè se, ka kè ni "dabakurunin" ye tugun, k'a d'a kan, sènfènw latèmèsira caya, fo ka s'u si-

ninyèsigi lamarali sira ma, jamana fangabolow hukumu kónò.

Nyinan, san 1985, lajèba baaraw sankórótara ni wale kura ye, min bè cikèlaw nisóndiya, n'a bè sènekèmasinkow nyè-nabóli jèkulu mógow ka galabukènyèya jira cogo bée la.

O ye sènekèmasinw jiralíyórò dó dayèlèli ye Bamako, min kónò, sanga ni waa-

ti bée, mógow bè se, ka t'u nyè d'u kan, k'u sòngókow n'u nafakow kunnafoniw sórò, yórónin kelen, ka tila, k'a don, n'u bè se ka suguya min san.

Sènekèmasin suguya cayali kósón, o dantigèli jòyórò ka dógó, u nafaw nyèfóli kènè kan. O siratigè la, fèn min bè se ka fò, k'o gèlèya, o ye masin suguya bée lajèlen dilanni de ye, ka bèn baara suguya bée lajèlen kèli ma.

A kera cogo o cogo, min fóra sènekèmasinko kan, n'o y'a jòyórò girinya ye, sènfènsórò cayali la, o de ye kuma kisè jèman ye, nógó tè min na, n'a lamènni a n'a waleyali dórón de bè se ka cikèla kórów don, cikèla kuraw sawura la.

Nin bée lajèlen dajiralen kó fè, mógó si kelen tè sènekèmasinko nafa nyèfó mógó si kelen ye, bawo, kabini tuma-jan, sènfènw sòróli kécogo bè ka kungo kónò mógow bó nyógón ma, ka t'a fè.

